

Kirkerådet
Postboks 799 Sentrum
0106 OSLO

Dato: 30.11.2021

Vår ref: 21/02107-13

Deres ref:

Høringsuttalelse kirkelig organisering fra Nidaros biskop

Nidaros biskop slutter seg i hovedsak til høringsuttalelsen om ny kirkelig organisering fra Nidaros bispedømmeråd og viser til den. På noen områder har jeg utfyllende kommentarer som følger fortløpende markert med høringsdokumentets spørsmål:

4-9. Det er behov for en gjennomgang og forenkling av organiseringen av Den norske Kirke. På den ene side avgrensar kommunenes finansieringsansvar og bevilgningspolitikk størrelsen på administrative enheter, på den annen side er oppgaveløsingen som nå foregår på prostnivå velfungerende systemer, særlig er prestatjenesten godt organisert på prostnivå. Mindre enheter vil gjøre prestatjenesten sårbar, særlig med hensyn til gudstjenester og kirkelige handlinger. Dessuten kan den demontere prostereformen og dagens ledelse av prestatjenesten.

En del fellesråd er i dag altfor små til å kunne fylle alle sine oppgaver som arbeidsgiver og forvaltningsnivå. De små enhetene må samles i større enheter, som kan gi en forsvarlig kvalitet på personalledelse og forvaltning. Mellom disse ytterpunktene må morgendagens organisering finne en løsning.

Erfaringene med interkommunale fellesråd i Nidaros er gode. Der de finnes, har det vært viktig å skille mellom bevilgninger til investeringer og drift, og gjennom dette sikre transparens og etterrettelighet, og tilstrekkelig nærhet mellom kommune og kirkens bygg og anlegg (kirkebygg og gravplasser). Fra kommunenes tilbakemeldinger kan vi lese skepsis til å få for lang avstand fra bevilgende myndighet til mulig nytt forvaltningsnivå.

Det er en ulempe at det fremdeles pågår utredningsarbeid som ville gitt større klarhet i hvilke modeller for organisering som er mulige. Det er viktig at det arbeides videre med å finne en bærekraftig, fleksibel modell for organisering av Dnk. Noen steder er prostiet for stort til at de funksjoner som ligger lokalt, uten videre kan overføres til prostiet i sin helhet. Kanskje er det en mulighet å opprette soner innenfor prostiet, og flytte driftsoppgaver som i dag ligger på fellesråds/kommuneplan til en slik ny sone der prostiene er for store til å være én geografisk enhet. I så fall kan det være verd å vurdere ulike modeller for delegasjon, og fremdeles beholde prostiet som en enhet.

Om alt arbeidsgiver- og ledelsesansvar legges på prostiplan, legges det opp til en struktur som kan «atomisere» kirken. Muligheten for f.eks faglig oppfølging og fleksibilitet i arbeidsområder og tilrettelegging ved særlige behov tilsier en forankring i bispedømmet. Prosessen med ny organisering må sikre at vi beholder én, sammenhengende kirke:

15,19: Nidaros biskop støtter at proster og administrative ledere på prostiplan bør tilsettes av bispedømmerådet, for på den måten å sikre en sammenhengende struktur og lik ledelsesforankring. Slik kan en sikre en felles faglig og administrativ lederstruktur, slik at stiftsdirektør har et forhold til den administrative ledergruppe, på samme måte som biskopen i dag leder prostene. Bekymringen for den juridiske forankring for biskopens tilsynsmyndighet kan slik sikres.

Erfaringene fra pandemien har vist at det er behov for en sterkere sammenheng også på de administrative nivå i bispedømmet.

17. Biskopens oppgaver og ansvar er å føre tilsyn med menighetene og ansatte, veilede og inspirere, og ha et overordnet ansvar for å ta vare på forkynnelse og lære, og et særlig ansvar for enheten. Dette gjøres gjennom visitasene, fagutviklingsarbeid for ansatte i vigslede stillinger, kompetanseutvikling, forordning av gudstjenester, vigsle medarbeidere og evt. frata dem denne rettigheter om det er nødvendig, gi bindende pålegg, samt samfunnskontakt.

Biskopens tilsyn handler om mer enn å gripe inn med bindende pålegg: Biskopens tilsyn omfatter i det daglige faglig veiledning og oppmuntring gjennom visitaser til menigheter og ansatte, faglig støtte og opplæring for medarbeidere innen kirkemusikk, diakoni, undervisning og prestatjeneste, og rådgivning i gjennomløpende perspektiver som f.eks inkludering, pilegrim, samisk kirkeliv, misjon, bærekraft osv. Disse fagfunksjonene kan vanskelig ivaretas på samme måte på prostinivå. Både biskop og stiftsdirektør vil trenge denne faglige kompetanse. Om denne kompetansen skulle bygges ut på prostinivå, ville den dra uforsvarlig mye arbeidskraft ut fra operative stillinger.

42. I utredningen nevnes det eksplisitt at det ikke er arbeidet med gode modeller for de større byene. Her trengs det også fleksibilitet i prosti-modellene, og dette spørsmålet må det arbeides med: Et prosti kan også bli en for stor enhet med tanke på folketall og antall ansatte for å kunne holdes sammen i én enhet.

42. I utredningen nevnes det eksplisitt at det ikke er arbeidet med gode modeller for de større byene. Her trengs det også fleksibilitet i prosti-modellene, og dette spørsmålet må det arbeides med: Et prosti kan også bli en for stor enhet med tanke på folketall og antall ansatte for å kunne holdes sammen i én enhet.

44-47 Utvalget foreslår å styrke prostifellesrådene med en samisk representant der hvor prostiet har en eller flere kommuner som er med i forvaltningsområdet for samisk språk. Det er et godt forslag, men vil bare delvis ivareta det gode formål: Det vil ikke berøre mer enn 10 prostier. Mange kommuner med en stor samisk befolkning er ikke kommuner under språklovens virkeområde, og de samiske anliggender er aktuelle i mange flere lokalsamfunn. Her må man også ta hensyn til at samisk kirkeliv er ulikt organisert i alle tre språkområder knyttet til de tre nordligste bispedømmene. I tillegg må man ta hensyn til ivaretagelse av samisk befolkning i de resterende 8 bispedømmer. Spørsmålet om plassering av ansvaret for forvaltning av samisk kirkeliv må behandles videre. Her trengs en tydeligere utforming av hvordan samisk kirkeliv skal representeres og forvaltes på lokalt nivå.

Med vennlig hilsen

på vegne av Nidaros biskop Herborg Finnset
Steinar Skomedal
stiftsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Mottakere:
Kirkerådet

Postboks 799
Sentrum

0106 OSLO